

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування відділення поліції № 2 м. Зборів
Тернопільського районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Тернопільській області**

21.06.2023 р.

м. Тернопіль, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 14.06.2023 групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції №2 (м. Зборів) Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – відділення поліції).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Плетюк Володимир Євгенович, представник Уповноваженого у Тернопільській області (керівник групи НПМ);

Трінька-Яворська Тетяна Іванівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Кручова Соломія Михайлівна, представник громадської організації.

Відділення поліції знаходиться за адресою: вул. Б. Хмельницького, 44, м. Зборів, Тернопільська область.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ не здійснювалось.

Керівництво відділення поліції:

Крутий Руслан Олександрович, заступник начальника відділення поліції – начальник слідчого відділення ВП №2 (м. Зборів) Тернопільського РУП ГУНП в Тернопільській області (на посаді з 30.09.2021);

Загальна штатна чисельність працівників відділення поліції станом на 14.06.2023 становить 50 осіб, вакантними є 2 посади.

На вході до відділення поліції наявна інформація про найменування органу поліції (*фото 1*).

У вестибюлі відділення поліції розміщені інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян керівництвом ГУНП в Тернопільській області, а також інші відомості, зокрема щодо права громадян на безоплатну правову допомогу.

На першому поверсі відділення поліції облаштовано слідчу кімнату, яка обладнана відеоспостереженням (*фото 2*).

На момент відвідування доставлених або затриманих у відділенні поліції №2 (м. Зборів) Тернопільського РУП ГУНП в Тернопільській області не виявлено.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Катування та інші форми жорстокого поводження

Фактів катування та інших форм жорстокого поводження не виявлено.

Відповідно до розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України (далі – Інструкція), затвердженої Наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (у редакції наказу МВС України від 08.02.2022 № 103) у кожному територіальному підрозділі поліції обладнується не менше однієї кімнати для затриманих.

У відділенні поліції наявна кімната для затриманих, проте працівниками поліції не використовується (*фото 3*).

Відповідно до наказу начальника відділення від 12.06.2023 № 66 «Про тимчасове припинення роботи кімнати для затриманих у відділенні поліції №2 (м. Зборів) Тернопільського РУП ГУНП в Тернопільській області» у зв'язку з тимчасовими ремонтними роботами заборонене поміщення й тримання осіб в кімнаті для затриманих.

Перебування затриманих осіб у відділі поліції без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання призводить до утримання їх в умовах несвободи під контролем працівників поліції у непередбачений законом спосіб, незабезпечення необхідним харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету, тощо.

Згідно пункту 7 Інструкції з метою забезпечення прав затриманих осіб, розгляд обставин їх затримання або доставлення до територіальних (відокремлених) підрозділів поліції ГУНП (далі – ТВП), опитування й інші процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до ТВП особами проводиться в спеціально облаштованих службових приміщеннях ТВП, які охоплюються системою цілодобового відеоспостереження, із забезпеченням можливості зберігання записів не менше 30 діб, з обов'язковим виведенням відеозображення в режимі онлайн на монітор чергового чергової частини.

У разі тимчасової відсутності в адміністративній будівлі органу (підрозділу) поліції спеціально відведених та облаштованих службових приміщень або недостатньої їх кількості для забезпечення повноважень поліції опитування й інші процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до ТВП особами можуть проводитися в службових кабінетах поліцейських, визначених керівником органу досудового розслідування ГУНП або ТВП ГУНП, з відеофіксацією таких дій у встановленому порядку.

Під час моніторингу встановлено, що у порушення вимог пункту 3 розділу VIII Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026 та п.7 Інструкції у приміщеннях відділення поліції архівація відеоспостережень відбувається протягом 14 діб, замість 30.

2. Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, не в усіх працівників відділення поліції на момент відвідування були наявні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги. Станом на 14.06.2023 навчання з надання домедичної допомоги пройшли 14 працівників відділення поліції, однак у відділенні поліції станом на 14.06.2023 по списку 50 працівників поліції, отже необхідно забезпечити відповідне навчання з надання домедичної допомоги для всього особового складу відділення поліції.

Відповідно до розділу III Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156 органи внутрішніх справ сприяють організації надання замісної підтримувальної терапії або проведення детоксикації адмінзатриманим.

Утім, під час спілкування з інспекторами чергової частини, які чергували в день відвідування було з'ясовано, що вони не обізнані з порядком дій, передбаченим у разі затримання особи, яка потребує лікування препаратами замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ).

Окрім того, у черговій частині відділення поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, визначений Додатком 1 зазначеного Порядку.

3. Порушення права на захист (стаття 59 Конституції України, стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

Відповідно до вимог пунктів 17, 18 розділу VII Інструкції з метою забезпечення права затриманого на конфіденційне побачення із захисником у територіальних (відокремлених) підрозділах поліції ГУНП обладнується відповідна кімната для конфіденційного побачення.

Зустріч затриманого та його захисника в кімнаті для конфіденційного побачення має відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість передачі будь-яких сторонніх предметів, прослуховування чи підслуховування, з метою забезпечення законності під час проведення такої зустрічі та заходів безпеки.

Однак у відділенні поліції кімната для конфіденційного побачення затриманого із захисником відсутня, що також не відповідає вимогам Додатку 2 до Інструкції, яким встановлено перелік приміщень і устаткування чергової служби (підрозділу) поліції.

4. Порушення прав осіб з інвалідністю, передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009.

Доступність приміщення відділення поліції для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення не забезпечена відповідно до вимог законодавства щодо безбар'єрного простору (ДБН В.2.2-40:2018 "Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення" (далі – ДБН). Окрім того, не забезпечено доступ до санітарного вузла осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних (фото 4,5).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області

1.1 Забезпечити відновлення функціонування кімнати для затриманих у відділенні поліції, умови утримання в яких відповідатимуть національним та міжнародним стандартам.

1.2 Забезпечити обладнання кімнати для конфіденційного побачення затриманого із захисником.

1.3. Забезпечити архівацію відеоспостережень у відділенні поліції строком не менше 30 діб, відповідно до Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026.

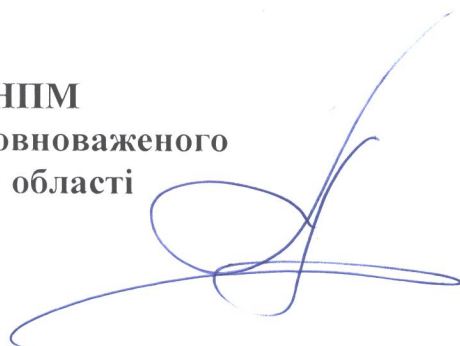
1.4 Вжити заходів щодо забезпечення права на охорону здоров'я та медичну допомогу особам, що перебувають в органах поліції шляхом отримання відповідних сертифікатів щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги працівниками відділів поліції відповідно до Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115.

1.5 Створити належні умови відвідування відділення поліції маломобільними групами населення.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотознімки, отримані за результатами відвідування відділення поліції на 2 арк.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Тернопільській області**

Володимир ПЛЕТЮК

Фотознімки отримані за результатами відвідування

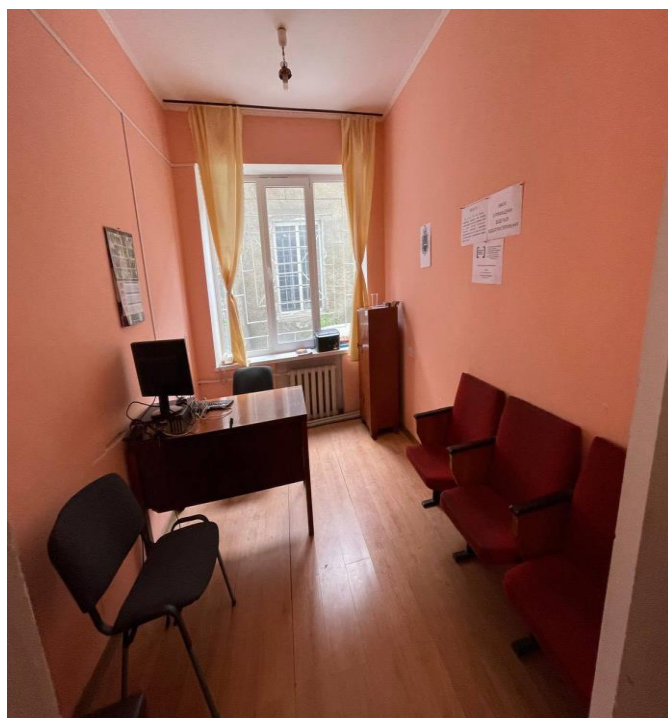

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5